

K NOZ § 152:

§ 152

(1)

Právnícká osoba si tvoří orgány o jednom členu (individuální) nebo o více členech (kolektivní).

(2)

Fyzická osoba, která je členem orgánu právnické osoby a která je do funkce volena, jmenována či jinak povolána (dále jen „člen voleného orgánu“), musí být plně svéprávná. To platí i pro zástupce právnické osoby, která je sama členem voleného orgánu jiné právnické osoby.

(3)

Týká-li se hlavní činnost právnické osoby nezletilých nebo osob s omezenou svéprávností a není-li hlavním účelem právnické osoby podnikání, může zakladatelské právní jednání určit, že členem voleného kolektivního orgánu právnické osoby může být i osoba nezletilá nebo osoba s omezenou svéprávností.

Komentáře

11/06/2013 / ADMINISTRÁTOR

Důvodová zpráva k § 151 až 160

0 0 0

20/08/2014 / Admin Tým

Pracovní verze návrhu zákona,...

1 0 2

24/09/2014 / Admin Tým

Křížové odkazy

0 0 0

17/07/2014 / Zuzana Sonrisa

Čl. 152(2) quebeckého CC (k 17...

0 0 0

PRACOVNÍ VERZE NÁVRHU ZÁKONA, KTERÝM SE MĚNÍ ZÁKON Č. 89/2012 SB., OBČANSKÝ ZÁKONÍK

20/08/2014 / Admin Tým

§ 152

(1) Právnícká osoba si tvoří orgány o jednom členu (individuální) nebo o více členech (kolektivní).

(2) Fyzická osoba, která je členem orgánu právnické osoby a která je do funkce volena, jmenována či jinak povolána (dále jen „člen voleného orgánu“), musí být plně svéprávná. To platí i pro zástupce právnické osoby, která je sama členem voleného orgánu jiné právnické osoby.

(3) Týká-li se hlavní činnost právnické osoby nezletilých nebo osob s omezenou svéprávností a není-li hlavním účelem právnické osoby podnikání, může zakladatelské právní jednání určit, že členem voleného kolektivního orgánu právnické osoby může být i osoba nezletilá nebo osoba s omezenou svéprávností.

K § 152:

Navrhuje se zrušit odstavec 3 ustanovení, tedy výjimku z obecného pravidla stanoveného v odstavci 2. Umožňuje, aby se za vymezených podmínek členem kolektivního voleného orgánu právnické osoby staly i osoby nezletilé či s omezenou svéprávností. To se ukazuje jako věcně nežádoucí. Výjimka předně vzbuzuje pochyby ohledně rozsahu své aplikovatelnosti. Je otázkou, na které právnické osoby ji vztáhnout. Dle stávající textace je zřejmé, že hlavním účelem takové právnické osoby nesmí být podnikání, nicméně výkladem lze dojít k závěru, že činností právnické osoby podnikání být může, není-li současně jejím hlavním účelem. Dopad výjimky je tedy ve svých důsledcích mnohem širší, než bylo původně zamýšleno.

Vyvstává rovněž otázka, jak může být nezletilá osoba či osoba s omezenou svéprávností schopna vykonávat funkci ve voleném orgánu právnické osoby, když sama není schopna se plně starat sama o sebe a potřebuje svého zástupce (přitom výkon funkce člena orgánu je osobní povahy – srov. § 159 odst. 2 NOZ). Co více, osoba nezletilá či osoba s omezenou svéprávností by jako člen voleného orgánu právnické osoby měla vykonávat funkci s péčí řádného hospodáře. V tomto ohledu si lze těžko představit, že by takové péči mohla dostat.

Ustanovení vyvolává rovněž otázky, mohou-li být všichni členové kolektivního voleného orgánu právnické osoby osobami nezletilými či s omezenou svéprávností, když text zákona takové řešení nevyklučuje.

Ze shora uvedených důvodů a z důvodu zvýšení právní jistoty se navrhuje ustanovení zrušit a bez výjimky trvat na plné svéprávnosti všech členů volených orgánů všech právnických osob.

Přechodné ustanovení:

Stala-li se před nabytím účinnosti tohoto zákona nezletilá osoba nebo osoba s omezenou svéprávností členem kolektivního voleného orgánu právnické osoby, její funkce v tomto orgánu zanikne uplynutím jejího funkčního období, nejdéle však uplynutím tří let od účinnosti tohoto zákona.

Diskuze

[1] CTIBOR BRANČÍK / 26. 8. 2014 / OSOBY NEZLETILÉ NEBO S OMEZENOU SVĚPRÁVNOSTÍ JAKO ČLENOVÉ KOLEKTIVNÍCH STAT. ORGÁNŮ

Uvedené pravidlo v § 152 odst. 3 mi připadá naprosto v pořádku pro různé (pobočné) spolky, které mají členskou základnu složenou z dětí a dospívajících osob. Využíváme ho i v našem případě. Z praktického hlediska je to výborný institut k zajištění toho, aby se mohla organizace dále reprodukovat. Vždyť studenti sš (jichž se toto pravidlo nejvíce dotýká) mají zpravidla nejvíce volného času k tomu věnovat se spolkové činnosti a hlavně chuť se učit nové věci, mezi něž patří i řízení malé organizace.

„Vyvstává rovněž otázka, jak může být nezletilá osoba či osoba s omezenou svéprávností schopna vykonávat funkci ve voleném orgánu právnické osoby, když sama není schopna se plně starat sama o sebe a potřebuje svého zástupce (přitom výkon funkce člena orgánu je osobní povahy – srov. § 159 odst. 2 NOZ). Co více, osoba nezletilá či osoba s omezenou svéprávností by jako člen voleného orgánu právnické osoby měla vykonávat funkci s péčí řádného hospodáře. V tomto ohledu si lze těžko představit, že by takové péči mohla dostat.“

Nesouhlasím s tímto pojetím. Je to tvorba jakési zlaté klece. Dosavadní znění usnadňuje mladým lidem získávat důležité životní zkušenosti a osobní kompetence, které posléze mohou vést k tomu „že se budou schopni postarat sami o sebe“. Dále bych poukázal na to, že nezletilý může uzavřít i pracovní poměr (§ 35), tzn. připouští se uzavření i poměrně složitého právního jednání s celou řadou implikací, o kterých často netuší ani dospělý člověk.

Dále bych poukázal na § 31 (tj. způsobilost k právním jednáním co do povahy přiměřené rozumové a volní vyspělosti nezletilých jeho věku). Speciálně u spolkové činnosti mám za to, že členům spolku by měla být dána možnost autoaplikace tohoto ustanovení při volbě členů kolektivních orgánů. Ostatně rozumný zakladatel spolku problémy v důvodové zprávě beztak sám ošetří např. určitým poměrem zletilých a nezletilých osob.

Mám pocit, že zrušení uvedeného ustanovení by bylo zbytečným paternalistickým zásahem státu a krokem zpět.